Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѝ.

Рекламаціи неопечатанѝ вôльнѝ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ. въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 146. Середа 3 (15) Липня 1891. Рôкъ I.

Нашѝ приятелѣ.

Русины мають особливе щасте до приятелѣвъ. Коли не оденъ то другій найдесь такій щирый, що радъ бы ихъ такъ пригорнути, щобы ажь духъ въ нихъ заперло. Не говоримо вже о тыхъ приятеляхъ зъ пôвночи, котрыхъ — якъ сказавъ Шевченко — коле то въ очи, чому мы имъ за сонце платить не повиннѝ. Причина ихъ великои приязни для насъ звѣстна ажь за надто добре. Але ось знайшлись новѝ приятелѣ для насъ въ Молодочехахъ. Хто бы не знавъ загального еґоизму Молодочехôвъ, мôгъ бы дѣйстно думати, що нема больших приятелѣвъ славяньства якъ Молодочехи, коли тымчасомъ показуесь ажь надто ясно, що славяньство для Молодочехôвъ есть лишь добрымъ средствомъ до ихъ еґоистичныхъ цѣлей. Отъ и теперь заговоривъ ихъ орґанъ „*Narodni Listy*“ про гноблене Славянъ Нѣмцями. Въ передовôй статьи пôдъ заголовкомъ „Поляки а Нѣмцѣ“ стараесь згадана ґазета выказати, якъ Нѣмцѣ на кождôмъ кроцѣ старають ся гнобити Славянъ та выкликувати мѣжь ними роздоръ, щобы ихъ вôдтакъ лекше побороти. Яко доказъ на то наводить згадана ґазета мѣжь иншимъ и такій арґументъ: „... на полудни плекае ся и новый языкъ и народъ „басаньскій“, а на пôвнôчнôмъ всходѣ працюе ся всѣми средствами надъ сепаратизмомъ межи галицкими Россіянами (*Rusy*)“.

Требажь знати, въ якôй цѣли ся статя написана. Ото мае она переконати Поляковъ, що ихъ союзъ зъ Нѣмцями есть для насъ шкôдливый, що они повиннѝ лучити ся, розумѣесь, не зъ кимъ иншимъ лишь зъ Молодочехами противъ Нѣмцѣвъ. Намъ про се байдуже, чого Молодочехамъ потреба и якимъ способомъ хотять они позыскувати для себе союзниковъ, але коли вже шукають помочи для себе, най же не шкодять другимъ, най не воюють неправдивыми арґументами. Якимижь приятелями стали они для насъ, якъ имъ наразъ стало жаль галицкихъ Россіянъ. А прецѣ хто якъ хто, а Чехи таки повиннѝ знати (они то знають дуже добре, тôлько якъ видко — имъ то теперь зовсѣмъ не на руку), що въ Галичинѣ нема Россіянъ лишь Русины и що якъ разъ тѝ самѝ Русины не хотять бути нѣ Россіянами нѣ Нѣмцями або якимъ небудь другимъ народомъ, лишь тымъ, якимъ ихъ Богъ сотворивъ — лишь Русинами. Якажь рація вказувати Полякамъ, що хтось робить сепаратизмъ мѣжь галицкими Русинами? Хто его робить? Чи може Нѣмцѣ? Не перечимо того, що Нѣмцѣ робили и роблять богато зла Славянамъ; що ческій народъ мусить богато лиха зазнавати вôдъ Нѣмцѣвъ, але нехайже *Narodni Listy* не идентіфікують Русинôвъ зъ Россіянами. Нехай знають, що такъ само якъ Чехамъ мила ихъ ческа народнôсть и они певно не схотять нѣколи стати Нѣмцями, такъ само мила Русинамъ ихъ народнôсть руска и они не схотять нѣколи станути Россіянами, до якихъ ихъ зачисляють *Narodni Listy*, анѣ жаднымъ иншимъ народомъ. Мѣжь Русинами яко такими нема въ Галичинѣ анѣ нѣгде сепаратизму анѣ нѣхто его не выкликуе, а коли лучають ся люде або ґазеты, котрѝ морочать Русинамъ головы якимсь сепаратизмомъ, то хиба тѝ, що мають въ тôмъ свôй окремый интересъ на цѣли або служать орудіемъ для тыхъ, котрѝ радѝ бы, щобы зъ Русинôвъ и слѣду не стало.

„Разверстаніе угодій“ *)

(До истории россійскои культуры на Украинѣ.)

I.

Верстовъ зъ 30 на пôвнôчь вôдъ Кіева, въ кіевскôмъ таки повѣтѣ понадъ рѣчкою Здвижомъ, стоять села Микуличѣ, Мироцька, Пилиповичѣ зъ своими присѣлками. Людность ихъ становить, мабуть, не менышь ажь 4.000 крестянъ (селянъ). Села отсѝ вельми давнѝ, бо навѣть въ селѣ Пилиповичахъ церква збудована ще р. 1779, а въ Микуличахъ р. 1782. Перше, якъ и пôдчасъ знесеня крепацтва (панщины) села сѝ зъ великимъ обширомъ земель, больш 14.000 десятинъ, становили власнôсть ґенерала Остенъ-Сакена.

Остенъ-Сакенъ, людина стара, благои душѣ и добра, по знесеню крепацтва не скупо подѣливъ своихъ кіевскихъ крепакôвъ землями; але уважаючи на те, що ґрунтъ землѣ тутъ, не то сказати: мало родючій, а навѣть незручный пôдъ хлѣборобство и вымагае вôдъ хлѣбороба и працѣ великои и заходôвъ и незвычайно багацько пôдгноюваня, ґенералъ Остенъ-Сакенъ надѣливъ людей значными сервітутами: по лѣсахъ паньскихъ давъ имъ

*) Розмежоване земель. („Правда“, Рôчникъ 1891, Выпускъ VI ст. 380.)

Отъ якъ петрували!

(Гôрскій образокъ.)

А нехайже васъ свята Танька обрадуе зъ вашою галицкою столицею! Живешь у нѣй якъ борсукъ у норѣ, выкабаришь ся зъ хаты, выглянешь на улицю, покрутишь ся, тай лѣзь знова, якъ медвѣдь на Стрѣтеніе у нору, не побачивши своеи тѣни. А тамъ бурмоти вôдтакъ та муркоти пôдъ носомъ, мовъ заспаный кôтъ на припôчку. И самъ себе пытаешь ся: чи ты чоловѣкъ, чи боже сотворѣне, чи що таке, що нѣхто до тебе й непотворить ся. Отъ и вчора: давъ Богъ святечко; ая, добре, нѣвроку, святечко: — Петра! И молока лизнути можь, и кусень плесканки найде ся, и масла троха приклѣтають та такъ пироги пôдправлять, що хочь очима ѣджь, а губы лишь облизуй! Ба отъ и говятины десь роздобудуть, бодай дволѣтнои баранины та козятины засушенои, а всежь уже чоловѣкъ споганить якось душу, щобы знала, що вже пôстъ минувъ! А тутъ, у тôмъ Львовѣ, етъ! Жие чоловѣкъ якъ Кальвінъ! нѣ у нього посту, нѣ людского установку, нѣ звычаѣвъ христіянскихъ незнае; звычайне—якъ невлюдъ. Та де тобѣ хто на селѣ про таке чувавъ, щобы на Петра и порціѣ горѣвки не тее?!

Я все свое кажу: святило бы ся село, та и тѝ старѝ звычаѣ, що про нихъ мы трошка та нашѝ небôщики знають. Давнина, давнина, та всежь колись и таке на свѣтѣ бувало...

Раненько на Петра, повыганяли воларѣ волы на толоку, та пустили понадъ дорогу, очѣкуючи, поки непостягають ся другѝ. Нѣмъ выйшла череда зъ пастухами, малѝ хлопцѣ зъ дѣвчатами та вôдданицями уже гнали волôвъ дорогою поза гору, а парубки, кôльканацять гôрскихъ бойкôвъ-леґінôвъ вôдлучили ся и пôшли собѣ зъ вагою горѣ горою навпростець. Волы подзвонювали дзвôнками, поковтували деревяными та бляшаными калаталами; часами зачѣпить одинъ другого нѣбы на жартъ рогомъ, або штуркне въ стегно, щобы борше пхавъ ся на передъ. Недоростки, хлопцѣ та дѣвчата, ишли за волами, мовчаливѝ та заспанѝ, а за ними цокотливѝ вôдданицѣ, що вôдъ часу до часу звертались зъ реготомъ въ тоту сторону, куды вôдлучились парубки, поки на скрутѣ горы не стратили ихъ зъ очей.

Изъ парубоцкого гурту два лепскѝ леґінѣ, Петро и Павло, позирали за дѣвчатами, заговорюючи одинъ другого побоюванемъ за свои волы, щобы непокалѣчились; та не о волы имъ ходило: ихъ тягнули въ тамтоту сторону веселѝ щебеты и дотепы пышныхъ воларокъ, а найбôльше.... етъ! шкода и казати. А парубки ишли собѣ звôльна, поставкували, поглядали на село, що цѣле сховало ся въ въ ранѣшнôй паморозѣ вôдъ паруючои воды зъ рѣки, зъ котрои лишь денеде вызирали вершки деревъ.

— Та годѣ намъ усѣмъ собѣ нога за ногою тягнути ся, — каже Митро — най котрѝ идуть на передъ вышукати мѣсця и выкопати стôлъ! Нѣжь мы собѣ такъ долѣземо, то тамтѝ зъ волами будуть вже на мѣсци.

— Петро най иде зъ Иваномъ! — обôзвавъ ся Василь.

— А ты бы не пôшовъ самъ, що? — каже Иванъ.

— Якъ мае ити Петро, — то най уже иде и Павло, — рѣшивъ Митро поважно.

— Таки такъ, то ихъ свято нинѣ — обôзвало ся кôлькохъ парубкôвъ наразъ — найже и стôлъ копають; имъ лекше Панбôгъ вôдпустить той грѣхъ за нинѣшный день; а тамъ треба и ножомъ отъ копачь застругати.

— Якъ ити, то ити, нѣчо не поможе — каже Петро — комусь конче треба; ходѣмъ Павле!

право брати, скôлько кому треба, навѣть на спродажь, сухостою и вѣтролому, а живе дерево рубати зъ корѣня тежь безъ платы, скôлько треба на власни̂ будôвлѣ. По паньскихъ лукахъ и болотахъ косити сѣно, даючи за те панови зъ лукôвъ половину, а зъ болотъ третину накосу. Нарештѣ, що найважнѣйша рѣчъ — пасти безъ платы товарь скрôзь по паньскôй стерни. За такими обставинами Микуличане и инши̂ Остенсакеновцѣ, жили собѣ хочь не пышно, та затишно; звѣстно, працѣ покладали такъ багацько, що на иншому ґрунтѣ можнабъ розкошувати. Поталанило имъ ще й на попôвъ, найпаче у Микуличахъ. Старанємъ о. Дирдовского Микуличане давно завели у себе добру школу: село Микуличѣ не вельми велике, не бôльшь 1.500 людности, а всежь до школы ходило бôльшь 40 хлопцѣвъ и бôльшь 15 дѣвчатъ, останнє рѣчь по нашихъ селахъ вельми важна. У Пилиповичахъ тежь давно завели крестяне школу и тутъ якъ и въ Микуличахъ крестяне побудовали школы и удержували и ихъ и учителѣвъ.

Вôдъ Остенъ-Сакена отси̂ села перейшли були до Астаховои, потôмъ до якогось Дризена, вôдъ него доВарґена и нарештѣ до зелѣзно-дорожного креза Фонъ-Дервіза въ р. 1887. Дервізъ постановивъ за управителя (самъ вôнъ може чи й бувъ тутъ) якогось Москаля зъ войсковихъ Мухортова.

Мухортовъ, не дивлячись довго, заразъ спостерѣгъ, що надѣлени̂ крестянамъ сервітутни̂ права, занадто вже некористни̂ задля пана и коли спекати ся о тыхъ осоружныхъ єму сервітутôвъ, такъ паньскій зыскъ зросте трохи чи не двичѣ. Якимъ-же чиномъ заходить ся биля справы знѣвеченя сервітутôвъ? Вôнъ нагадавъ собѣ, що на купно сихъ маєтностей Дервізъ призначивъ бувъ 600 тисячѣвъ карбованцѣвъ але купивъ маєтности (бôльшь 12.000 десятинъ) за 385 тисячѣвъ рублѣвъ! Значить, коли зъ останныхъ пустити мѣжъ „добрыми людьми“ хочь половину, такъ чого зъ такими грôшми не оборудуєшь! Першь за все призначивъ вôнъ сталу рôчну платню усѣмъ угодникамъ, зъ котрыми, такъ мовити, що дня треба ѣсти кашу; а то: становому, исправникови, посередникови, мировому судьѣ. Дальше, знайшовъ собѣ адвоката Познякова. Небавомъ громадскимъ розумомъ спостерегли двѣ рѣчи: першь, що сучасна політика въ Россіи, певнѣйше сказати вôдносины урядови̂ до дворянства (шляхты, тôльки не польскои), а тымъ паче до великихъ панôвъ обрусителѣвъ на правобережнôй Украинѣ вельми сприяє панамъ и нагадуючи політику до рр. 60-ыхъ, йдучи супроти політики рр. 60-ыхъ, якъ разъ саме въ пору пôдсобить знѣвечити сервітуты! Треба тôлько вдати ся до „начальства“ та довести, що сервітуты и нерозмежованє зъ крестянами земель не дають великимъ власникамъ-панамъ завести новый ладъ и нову раціональну систему господарки. Адвокатъ списавъ вôдповѣдну такимъ думкамъ и интересамъ барона Фонъ-Дервіза петицію до міністерства внутрѣшныхъ справъ, додавши що за сервітутни̂ права крестянамъ буде вôдступлено окрôмъ надѣлôвъ 1.500 десятинъ землѣ. Петицію переслано на розвагу до кієвскои высшои администраціи. Остання розваживши рѣчь на папери и здаючись на пôдкупленыхъ урядникôвъ, прийшла до переконаня, що за такими умовами интересы крестянъ нѣчимъ не будуть зменшени̂ и „разверстаніе“ буде зроблено про обопôльну користь пана Дервіза и крестянъ.

Одначежь треба було спытати: якъ думають про сю справу сами̂ крестяне. Звычайно опытъ громады повиненъ бувъ зробити мировый посередникъ Мотрунінъ. Громада высловила єму, що хочь бы Дервізъ давъ имъ не $1\frac{1}{2}$, а три тысячѣвъ десятинъ землѣ, такъ они не можуть пристати на то „разверстаніе“, якого вôнъ хоче, и не поступлять ся сервітутными правами, бо се чисто зруйновалобъ ихъ побытъ економічный и наробивши имъ великои шкоды, сталось бы на користь тôлько пану. Крестяне довели Мотруніну: 1) що Дервізови перейде та надѣльна ихъ земля, що они гноили 30 рокôвъ, и неродючій супѣсокъ повернули на добрый чорноземъ; замѣсть того до крестянъ прийде пѣсковата земля, геть гôрша за ту, яка була имъ надѣлена ще Остенъ-Сакеномъ; 2) до Дервіза зъ крестянскихъ надѣлôвъ вôдôйде 40 десятинъ найлѣпшого сѣнокосу, на земли выкорчованôй крестянами зъ пôдъ порубу, а натомѣсть Дервізъ дає имъ хочь и 90 десятинъ, але нѣкчемного болота. 3) Въ тôй тисячи десятинъ, яку призначає имъ за сервітуты, єсть 600 десятинъ тои землѣ, що крестяне придбали собѣ на власнôсть купномъ у Дервізовыхъ попередникôвъ и тыми 600 десятинами крестяне завсѣгды орудували яко власными и т. д. Посередникъ, почувши таку справедливу рѣчь, крутнувъ носомъ и поѣхавъ, звелѣвши двомъ громадянамъ, котрыхъ самъ назвавъ, и котрыхъ громада завсѣгды вважала єго прислужниками и паньскими шпѣгунами.

Минувъ якійсь часъ: крестяне нѣ гадки собѣ; нѣхто бôльшь и не нагадувавъ имъ про розмежованє, они були зовсѣмъ певными, що справедливи̂ ихъ доказы переконали начальство, и выяснили єму, яку погибель крестянамъ хоче скоити Мухортовъ!

Ажь ось торôчнымъ лѣтомъ прибѣгає зъ Кієва комісія зъ ланцужниками межувати. Крестяне глянули на плянъ и жахнули ся! Тай якъ було не жахати ся, коли у нихъ забирали на пана не тôлько водопой и сѣнокосы, а навѣть де въ кого, якъ отъ н. пр. у Холоденка и городъ и ґрунтъ, такъ, що мусѣвъ бы вôнъ переносити всю селитьбу на инче мѣсце!... (Треба зауважити, що законъ жаднымъ чиномъ и въ нѣякôмъ выпадку не дозволяє, чинячи „разверстаніе“, вôдбирати у крестянъ городы и селища). Далѣ зъ пляну було знати, що спроектовани̂ межѣ такъ бы, немовъ хомутомъ обгорнили село паньскими землями и крестянамъ въ Пилиповичахъ довелось бы проводити нови̂ улицѣ, нови̂ дороги; всяку худôбчину, навѣть гуску, курку держати на поводѣ, а не то, заразъ скочить на паньску землю и наробить „спашу“.

Очевидна рѣчь, що крестяне не могли згодити ся на таке розмежованє: они й не згодили ся; не дали на межѣ нѣ своихъ „свѣдкôвъ“, нѣ заступникôвъ. Комісія добула собѣ „свѣдкôвъ“ зъ Кієва, зъ „босои команды“ гультаѣвъ и провели межѣ. Крестяне фактично нѣчимъ не протестували проти того, що робили ланцужники, лишень подали скаргу въ Кіѣвъ, — и знову спокôйно ждали вôдповѣди... На веснѣ сего року прийшла вôдповѣдь, що заступники ихъ пропустили вже термінъ! Крестяне зумили ся! Жадныхъ заступникôвъ они нѣколи не выряжали на межованє, и нѣкому не давали громадского присуду на заступництво!... Очевидно для нихъ стало, що тутъ не безъ чиєгось шахрайства! Але хто и якъ тутъ обманивъ, ошукавъ або продавъ ихъ? Доки они роскидали думками, та радили ся, куды йти та шукати правды, куды и кого позывати, управитель Мухортовъ накликавъ собѣ робôтникôвъ все зъ Великороссіи и заходивъ ся копати ровы по тыхъ межахъ, що торôкъ попроводили ланцужники. Громада не тямила що дѣяти, бо зъ надѣленыхъ земель закопували до паньскихъ таки̂ сами̂, що повинни̂ були ити пôдъ ярове збôже. Громада вдала ся за порадою до панъ-отця, а потôмъ зъ єго порадою до управителя Мухуртова, просити останнього, щобъ спинивъ закопувати громадски̂ землѣ, хочь доки прийде рѣшенець зъ Кієва. Мухортовъ не звернувъ жаднои уваги: тодѣ громада вырядила заступникôвъ до посередника Мотруніна. Сей вôдповѣвъ, що крестяне пропустили термінъ и мусять корити ся при суду про розмежованє.

„Спинѣть, будьте ласкави̂, — просили заступники, оте закопуваня, хочь доки мы сходимо въ Кіѣвъ до ґенералъ-ґубернатора, та знайдемо собѣ адвоката.“

— Я вамъ адвокатъ! — гукнувъ посередникъ, и бôльшь нѣякого адвоката вамъ не треба, а коли пôйдете до ґенералъ-ґубернатора, такъ знайте, що вôнъ васъ не прийме, и говорити зъ вами не схоче, и вы опините ся въ острозѣ, — вôдповѣвъ Мотрунінъ.

Громадяне знову за порадою панъ-отця вырядили заступникôвъ у Кіѣвъ, шукати тамъ у начальства справедливости и обороны вôдъ руины.

(Дальше буде.)

— Невелика вамъ и кривда, — втрутивъ Иванъ, — коли тамъ волы пôгнали Зоня и Меланя....

— Бо й я кажу! — додавъ Василь — ихъ ажь пôдтинає, абы борше зъ нимъ.

Петро огрызнувъ ся:

— Не бôй ся — каже — кобы лишь тобѣ пыпоть на языцѣ не вырôсъ; — о насъ не жури ся.

— Ба, єму оскома! — додавъ Павло — и пôшли оба на передъ.

Сонце пôдôйшло высоко въ гору; на добрôй, вôдновленôй паши, (що воларѣ умысно на нинѣшный день давно призначили), напасени̂ волики полягали межи березами въ холодочку та румеґали, прижмуривши очи. Понизше дороги, на рôвнинцѣ, Петро и Павло лише поправили торôчный стôлъ, выкопаный въ земли. Прочистили на нѣмъ зарослый травою хрестъ, попôдбирали зъ усѣхъ чотирохъ бокôвъ землю въ ровахъ, попôдкладали дерниною столови грани и всѣ чотири роги та позамѣтали довкола стола землю, щобы було чисто и сухо сидѣти. На поблизькôй березѣ скрутили гилю на гойданку.

— Ну, дѣвки, вôдпинайте фартухи, та застелѣтъ стôлъ; часъ зачинати.

— Та зачинайте, боронить вамъ хто? — каже одна.

— Сѣраки собѣ позастелюйте! — обôзвала ся друга.

— Лишь не просторѣкай, одна зъ другою, бо сами̂ повôдпинаємо, — кажуть парубки.

— А мы вамъ поможемо, — кажуть мали̂ хлопцѣ.

Дѣвки озлобились на малыхъ хлопцѣвъ:

— Ади, якій малый, а вже бы бравъ ся одинъ зъ другимъ дѣвкамъ фартухи вôдпинати. Вамъ ще у попѣлъ.

Дѣвчата стали реготати ся, а завстыдани̂ хлопцѣ обступили Митра, щобы имъ позволивъ поздирати зъ дѣвокъ фартухи.

— Даєте фартухи, чи нѣ? — пытає Митро.

— Не дамо.

— То хочете, щобы мы сами̂ познимали?

— Та знимайте!

— Ну, якъ хочете; лише не знаю, хто лѣпше на тôмъ выйде: чи парубки чи вы.

Та дѣвки не ждали; якъ непышни̂ застелили стôлъ чистыми фартухами.

Митро поставивъ на столѣ фляшку горѣвки, порцію, хлопцѣ и дѣвчата понакладали плесканокъ сыра, масла, яєць, всякого хлѣба, печеныхъ и вареныхъ пирогôвъ у кого, то й зъ новои бульбы та зъ сыромъ, и всѣ посѣдали около тѣсного стола у земли. Вôдмовили молитву а Митро розпочавъ Петрôвку, честуючи усѣхъ за покотомъ та по старшинѣ чаркою. Пôшли смѣхи, та реготы, та дотинки зъ дѣвокъ, що нехотѣли пити горѣвки, а выпивши, выкривляли роты. Зпоза дѣвокъ заглядали псы, перекривляли то въ одинъ то въ другій бôкъ головы, вычѣкуючи, поки и имъ що не капне. А Сенѣвъ Терко всадивъ легонько голову попôдъ руку Зонѣ, та й нѣмъ спостерегли, черкнувъ кôлька пирогôвъ и ставъ утѣкати, розсыпуючи ихъ по зеленôй муравѣ. Два другі, Босый и Тиранъ, лишь збирали готове. Пôшла порція другій разъ за покотомъ, пôшла и третій, у фляшцѣ мало що остало. Босый змѣркувавши, що довго ждати на ласку не выплатить ся, пôшовъ въ слѣды Терка и вхопивъ зпоза хлопцѣвъ ще й непочинану паленицю. Мѣжь дѣвками повставъ реготъ, мѣжь малыми хлопцями злôсть. Кôлькохъ ихъ схопило ся вôдбивати паленицю, а тымчасомъ псы одинъ за другимъ на вздогоны, почали мѣжь собою велику баталію.

Волы й собѣ змѣркували, що тамъ либонь празникъ, та тихонько, шнуркомъ обступили довкола стола... Парубки якъ стôй позрывали

Рада державна.

(45-те засѣданє палаты пословъ зъ дня 13. липня). На вчерашнôмъ засѣданю вôдповѣдавъ міністеръ финансôвъ на интерпеляцію Фукса, що до оподаткованя духовеньства и сказавъ, що поручивъ властямъ, щобы не вчисляли до вымѣру податку такихъ даткôвъ, котрѝ суть жертвою на церковь. — Мін. ґр. Шенборнъ предложивъ вôдтакъ петицію невинно засудженого Пабста и домагавъ ся якъ найскоршого єи залагодженя.—Ґр. Таффе вôдповѣдавъ на интерпеляцію пос. Нічого въ справѣ закона о заразѣ на худобу и заявивъ, що правительство мусить строго держати ся того закона, бо инакше кидало бы то зле свѣтло на австрійску адміністрацію.— Пос. Чечь высказавъ надѣю, що міністеръ рôльництва ще сеи сесіи постарає ся о то, щобы єго проґрама здѣйстнила ся. — Пос. Дець жалувавъ ся на то, що ґрунты селяньскѝ тратять на вартости черезъ то, що селяньство упадає. — Пос. Розкошный обговорювавъ значѣнє институцій меліорацийныхъ и полемізувавъ зъ пос. Морре, котрый выступавъ противъ селяньства. — Пос. Мандичевскій поставивъ кôлька резолюцій въ справѣ реґуляціи Прута и Быстрицѣ, утвореня стацій розплодовыхъ для коней и рогатои худобы у всхôднôй Галичинѣ и наконець въ справѣ полѣпшеня гôркои долѣ селянъ у всхôднôй Галичинѣ. Пос. Поллякъ доказувавъ, що найлѣпшою помочею для селянъ єсть просвѣта, а найбôльшими ворогами єго тѝ, що єго до просвѣты не допускають. — Ген. бесѣдникъ Козловскій (за буджетомъ) признававъ, що за теперѣшного міністра рôльництва доходы зъ галицкихъ лѣсôвъ державныхъ значно збôльшили ся, але можна бы ихъ ще бôльше пôднести черезъ утворенє вôдповѣдныхъ средствъ комунікацийныхъ. Опôсля обговорювавъ Козловскій злѝ стороны посередноі торговлѣ въ рôльництвѣ, та домагавъ ся помочи для рôльникôвъ въ ихъ критичнôмъ положеню, черезъ даванє вôдповѣдныхъ субвенцій на цѣли рôльництва. Справоздавець пос. Рутовскій промавлявъ також за збôльшенємъ субвенцій, особливо, же зъ увзглядненємъ рôльничого школьництва. По сѣмъ залагоджено цѣлый етатъ міністерства рôльництва. Внесенє Фуса, щобы не пôдвысшати субвенцій на кôньскѝ перегоны зъ 40.000 на 60.000 зр., вôдкинено въ поименнôмъ голосованю.

Опôсля розпочала ся дебата надъ етатомъ міністерства справедливости. Пос. Ферянчичь жалувавъ ся на то, що языкови словеньскому не дає ся приступу до судôвъ. На тôмъ перервано дебату.

Пôдчасъ дебаты надъ наглячими внесенями о помôчь для декотрыхъ сторонъ въ Чехахъ, Стиріи и Каринтіи, потерпѣвшихъ вôдъ повени, домагавъ ся пос. Брилиньскій щобы до нихъ прилучено ще и повѣты судовѝ Жовковъ и Турка. На тôмъ закôнчено засѣданє а слѣдуюче назначено на нинѣ.

Коло польске вызначило яко бесѣдникôвъ пôдчасъ дебаты надъ етатомъ міністерства справедливости, пословъ: Пініньского, Абрагамовича, Быка и Поточка.

Переглядъ політичный.

Завтра т. є. въ середу мае Рада державна перевести выборы до спôльныхъ делеґацій, а въ четверъ приступить до розправы надъ внесенємъ Спенса о змѣнѣ закона що до роздѣлу контиґенту алькоголю; по деякихъ дрôбнѣйшихъ справахъ буде можна закôнчити теперѣшну сесію мабуть ажь въ пятницю.

Зъ того, якихъ кандидатôвъ повызначували послы поодинокихъ краѣвъ, выходить, що складъ сегорôчныхъ делеґацій буде майже той самъ що и мин. року, зъ маленькими дуже змѣнами. Молодочехи домагають ся чотирохъ мандатôвъ, а консервативна велика посѣлôсть вызначує имъ лишь три даючи четвертый Старочехамъ.

Недавно тому розôйшлась була чутка, що рôвночасно зъ сербскимъ королемъ Александромъ мае приѣхати до Петергофу и князь чорногорскій. Вѣсть ту заперечують теперь и доказують, що князь чорногорскій не приѣде хочь бы вже для того самого, що мусить оставати при женѣ, котра теперь мае пôддати ся тяжкôй операціи въ Гайдельберзѣ.

Що убійники болгарского міністра Белчева хотѣли убити Стамболова, потверджує теперь напись, яку сими днями выкрыто на памятнику убитого. Тамъ мало бути выписане: „Прости намъ, мы цѣляли до Стамболова. Мы хибими и поцѣлили тебе. Другій разъ не похибило. Нехай Стамболовъ не шукає выновникôвъ, бо ихъ єсть богато. Сумуючѝ убійники“. Якъ вже звѣстно, выкрыто знову заговôръ противъ Стамболова и арештовано трохъ людей, котрѝ крутили ся около єго палаты. У арештованыхъ найдено револьверъ купленый въ Ольтеници въ Румуніи и штилеты. Въ однôмъ зъ арештованыхъ познали якогось Стефанова болгарского дезертира. Також найдено у нихъ фальшивый паспортъ на имя якогось Димитрова и значну суму грошей. Арештованымъ буде выточеный процесъ а теперь веде ся слѣдство въ якъ найбôльшôй тайнѣ.

Новинки.

— **Именованя**. Краєва Рада шкôльна именувала: Михайла Соболевского въ Глушковѣ дѣйстнымъ учителемъ школы етатовои въ Шупарцѣ; Винкентія Електоровича дѣйстнымъ учителемъ школы етатовои въ Гачôвцяхъ; Михайла Ляторовского дѣйстнымъ учителемъ школы філіяльнои въ Пилаткôвцяхъ. — Посады учительскѝ одержали: Димитрій Чеховскій (зъ Вадовиць) при рускихъ паралелькахъ въ Перемышли; Ив. Верхратскій зъ Ряшева при рускôй ґімназіи у Львовѣ; Северинъ Зарицкій именованый дѣйстнымъ учителемъ для рускихъ паралельокъ въ Перемышли.

— **Перенесеня и именованя**. Презідія высшого суду краєвого у Львовѣ перенесла на власне прошенє канцеліста обводового суду въ Бережанахъ, Василя Єліясевича въ дотеперѣшнôмъ характерѣ службовôмъ до суду краєвого у Львовѣ, а заименувала канцелісту повѣтового суду въ Бучачи Ґустава Гаґена на єго мѣсце до суду въ Бережанахъ; краєвый судъ львôвскій перенѣсъ канцелісту повѣтового суду въ Скалатѣ, Іосифа Ґальберґа, на єго прошенє въ дотеперѣшнôмъ характерѣ службовôмъ до суду повѣтового въ Дрогобичи и заименувавъ канцелістами повѣтовыхъ судôвъ: Генрика Окуневского, титулярного вахмайстра жандармеріи для Скалату, системізованого дієтиря краєвои и мѣскои табулѣ, Макс. Билинкевича для Дрогобича, дальше именувавъ канцелістами для веденя ґрунтовыхъ книгъ при судахъ повѣтовыхъ: Емілія Харкевича, высл. пôдофіцира и дієтаря при Коломыйскôмъ судѣ для Буджанова; системізованого дієтаря краєвои и мѣскои табулѣ у Львовѣ, Ивана Ремишевского для Куликова. — Дирекція почтъ и телеґрафôвъ перенесла почтового асистента, Александра Орловского зъ Пôдволочискъ до Львова.

— **Для погорѣльцѣвъ** въ Луцѣ, пов. ряшѣвского, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 500 зр. запомоги.

— **Є. Ексц. панъ міністеръ Залескій** выѣхавъ зô Львова. На дворци попращали міністра віцепрезидентъ Намѣстництва п. Лідль и директоръ поліціи, сов. Кшачковскій.

— **Новѝ выборы до повѣтовыхъ Радъ** розписало ц. к. Намѣстництво въ Бôбрцѣ, Рудкахъ и Станіславовѣ на день 20 серпня с. р. для громадъ сѣльскихъ, 24 для мѣстъ, 26 для промысловцѣвъ, а 28 для бôльшихъ посѣлостей.

— **Дръ Лонґінъ Озаркевичь** вписаный на лісту адвокатôвъ зъ осѣдкомъ въ Городку.

— **Грады и тучѣ** Зъ Перемышляньщины доносять намъ, що тамъ въ пятницю дня 10 с. м. надтягнула градова туча понадъ села: Осталовичѣ, Ушковичѣ, Мерищѣвъ Бруховичѣ, Костенѣвъ, Волкôвъ, Плетеничѣ и повитовкала, особливо въ Мерищовѣ, Волковѣ та Плетеничахъ усю надѣю. Градъ ставъ усе, що було на поли чейбы косою. Хмары потягнули вôдтакъ на Бѣлу, Дунаѣвъ и Чемерницѣ, де градъ мавъ повитовкати, якъ кажуть, усе до тла. — Зъ повѣту камѣнецкого знову пишуть, що тамъ грады и зливы поробили великѝ шкоды въ громадахъ: Майданъ старый, Гумниска, Страганцѣ, Деревляны, Спасъ, Сокаль, Ланы польскѝ, Лопаѣвка, Язениця руска, Таданє, Руда, Сѣлець и Добротвôръ а въ громадахъ повѣту сокальского въ Вопеловичахъ, Старогородѣ, Тудорковичахъ и Печигорахъ. — Въ турчаньскôмъ повѣтѣ уже сконстатовано, що пôдчасъ страшнои повени и зливы дня 5 с. м. 14 осôбъ упало жертвою розôграныхъ гôрскихъ потокôвъ, вода забрала шѣсть млынôвъ и шѣсть мешкальныхъ домôвъ. Зъ цѣлого циганьского весѣля, котре на той часъ вôдправлялось с. є. 9 осôбъ, выратувавъ ся лише одинъ хлопець выхопившись якось скоренько на дерево.

— **Самоубійство**. Въ селѣ Почапахъ золочѣвского повѣту кинула ся минувшого тыждня въ намѣрѣ самоубійства 21-лѣтна Анна Шапіра до глубокои кирницѣ; якѝ були причины сего кроку не знати.

ся вôдганяти волôвъ, дѣвки стали хапати запаски.

— Не тягнѣть! Горѣвка! — крикнувъ Митро, що ажь тричѣ вôдозвало ся въ лѣсѣ. Але фляшка лежала вже въ рôвци пôдъ ногами. Хлопцѣ захопили дещо зъ хлѣба та сыра, решту треба було лишити упертымъ воламъ разомъ зъ Ганусчинымъ фартухомъ. Волы такъ стовпили ся, що самъ Митро зъ порожною фляшкою и порціею ледви живый зъ помежи нихъ вылѣзъ.

Не жаль було дѣвкамъ Ганусчиного фартуха, не жаль було хлопцямъ останкôвъ сыра та пирогôвъ. Та за те парубки страхъ посоловѣли.

— Марно пôшла горѣвка! — обôзвавъ ся Митро, а парубки стали дорѣкати сей тому, а той сему, чому не вôдганявъ волôвъ, а й утѣкавъ якъ передъ вовками? А дѣвки реготали ся, та дотепкували, ажь лѣсъ вôдъ гомону до землѣ клонивъ ся...

(Конецъ буде).

Торгъ збôжемъ.

14 липня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	9·50 10·30	9·25 10·—	8·90 9.85	9·50 10·50
Жито	7·——7·50	6·50—7·20	6·20—7·05	7·——7·65
Ячмѣнь	7·——7·30	6·— 10·75	5 75—6·50	6·25—7·25
Овесъ	7·— 8·—	7·——7·35	6·40—6·75	7·50—8·—
Горохъ	—·——·—	6·— 10·—	6·— 10·50	6·30—9·75
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	12.—13.50	12·—13·—	12·—13·—	12·2513·60
Хмель	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	18·—19·50	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Парижъ 14 липня. Вчера пôдчасъ торжества вôдкрытя новои улицѣ Avenue de la République выступивъ зъ громады робôтникôвъ якійсь чоловѣкъ и перервавши шпаліръ войсковый станувъ передъ президентомъ Карнотомъ, стрѣливъ зъ револьверу у воздухъ та крикнувъ: „Я вамъ покажу, що суть ще бастилѣ, котрѝ треба взяти приступомъ.“ Чоловѣка того заразъ арештовано.

Вѣдень 14 липня. Удержуєсь тутъ упорно поголоска, що султанъ признавъ кн. Фердинанда Кобурґского законнымъ княземъ болгарскимъ. Вчера вечеромъ выѣхавъ кн. Фердинандъ нагло зъ цѣлою свитою зъ Карльсбаду до Софіи.

Берлинъ 14 липня. Переговоры торговельнѝ межи Нѣмеччиною а Россією розбили ся.

Вôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.